

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

TRIỂN VỌNG XUẤT KHẨU DƯA HẦU CỦA CÁC ĐỊA
PHƯƠNG THUỘC VÙNG NÚI, VÙNG SÂU, VÙNG XA

Năm 2023

MỤC LỤC

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, BẢNG	2
I. Đặc điểm của trái dưa hấu	3
II. Tình hình xuất khẩu dưa hấu của Việt Nam trong tháng 6 và 6 tháng đầu năm 2023	5
2.1 Kim ngạch xuất khẩu dưa hấu	5
2.2 Thị trường xuất khẩu dưa hấu trong tháng 6 và 6 tháng đầu năm 2023	6
III. Đánh giá triển vọng xuất khẩu trái dưa hấu của Việt Nam trong thời gian tới	8
3.1 Dung lượng thị trường nhập khẩu dưa hấu của Trung Quốc	8
3.2 Dự báo xuất khẩu dưa hấu trong thời gian tới	9
3.3 Một số quy định của Trung Quốc đối với trái dưa hấu nhập khẩu từ Việt Nam	10
3.3.1 Yêu cầu kiểm nghiệm, kiểm dịch đối với dưa hấu nhập khẩu vào Trung Quốc ..	11
3.3.2 Đóng gói và dán nhãn	16
3.3.3 Quy định về hải quan	16

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, BẢNG

Biểu đồ

Biểu đồ 1: Kim ngạch xuất khẩu dưa hấu qua các tháng năm 2022 – 2023	5
--	---

Bảng

Bảng 1: Thị trường xuất khẩu dưa hấu trong tháng 6 và 6 tháng đầu năm 2023	6
Bảng 2: Nguồn cung dưa hấu cho Trung Quốc trong 6 tháng đầu năm 2023 và thị phần của Việt Nam	9
Bảng 3: Quy định dư lượng thuốc bảo vệ thực vật (MRL) trên trái dưa hấu	11

Triển vọng xuất khẩu trái dưa hấu của các địa phương thuộc vùng núi, vùng sâu, vùng xa, hải đảo

I. Đặc điểm của trái dưa hấu

Dưa hấu là cây nhiệt đới có nguồn gốc từ các nước Trung Phi, sản lượng cho quanh năm. Nhờ có hương vị ngọt mát, tốt cho sức khỏe con người nên trái dưa hấu được người tiêu dùng ưu tiên lựa chọn.

Ở Việt Nam, dưa hấu được trồng khắp tất cả các vùng miền, đặc biệt đây là cây trồng chủ lực của nhiều địa phương thuộc vùng núi, vùng sâu, vùng xa, mang lại giá trị kinh tế cao, giúp người dân xóa đói, giảm nghèo và vươn lên làm giàu.

Hiệu quả kinh tế từ việc trồng dưa hấu sau khi trừ chi phí cao gấp 3 đến 5 lần so với việc trồng lúa, do đó dưa hấu được trồng ở khắp cả nước, kéo dài từ Bắc đến Nam.

Ở phía Bắc, dưa hấu được trồng tại các tỉnh, gồm: Hải Dương, Vĩnh Phúc, Phú Thọ, Nam Định...; Các tỉnh Nam Trung Bộ, gồm: Quảng Ngãi, Quảng Nam, Bình Định, Phú Yên...; Vùng Đồng bằng Sông Cửu Long, gồm: Long An, Đồng Tháp, Sóc Trăng, Hậu Giang, Vĩnh Long, Trà Vinh, Cần Thơ, Tiền Giang.

Dưa hấu được trồng tại Việt Nam có hình dáng dài, tròn đầu; vỏ dưa căng bóng, sờ thấy láng mịn. Vỏ thường có màu xanh đen, đường vân hiện rõ ràng; mặt tiếp xúc với đất có màu vàng; cùi thường nhỏ và khô. Ruột dưa hấu sau khi bổ, dưa vẫn giữ được màu đỏ tươi, mọng nước.

Quảng Ngãi là một trong những địa phương có diện tích trồng hấu lớn nhất cả nước. Trung bình mỗi năm, nông dân Quảng Ngãi trồng khoảng 800 ha dưa hấu, năng suất bình quân 255 – 260 tạ/ha, tổng sản lượng ước tính hơn 200 nghìn tấn, thị trường tiêu thụ chính của dưa hấu Quảng Ngãi chủ yếu là Trung Quốc.

Nhận thấy tiềm năng phát triển cây dưa hấu rất lớn, đầu ra ổn định, năng suất tốt, hiệu quả kinh tế cao, năm 2022 trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi đã triển khai xây dựng được 6 cánh đồng dưa hấu, với tổng diện tích 105 ha, năng suất

bình quân đạt 373,3 tạ/ha, tăng 119,2 tạ/ha so với năng suất bình quân đại trà (254,1 tạ/ha) năm 2021. Trong đó, diện tích trồng dưa hấu trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi tập trung chủ yếu tại các huyện Bình Sơn (320 ha), Mộ Đức (180 ha); Sơn Tịnh (125 ha); Đức Phổ (120 ha)... Việc xây dựng cánh đồng mẫu lớn, các mô hình luân canh, xen canh được triển khai có hiệu quả, góp phần tăng thu nhập cho người dân địa phương.

Nhờ lợi ích kinh tế mang lại, dưa hấu là một trong những cây trồng chủ lực của các xã vùng núi, vùng sâu, vùng xa trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi. Vụ thu hoạch dưa hấu tại tỉnh Quảng Ngãi kéo dài từ tháng 3 – tháng 7 hàng năm.

Tại huyện Bình Sơn, huyện có diện tích trồng dưa hấu lớn nhất tỉnh, với 417 ha cho sản lượng đạt 270 – 280 tạ/ha. Với năng suất và giá bán ổn định từ 7.500 – 8.500 đồng/kg, người trồng dưa trên địa bàn huyện thu lãi từ 17 – 20 triệu đồng/sào. Trên địa bàn huyện, dưa hấu được sản xuất tập trung tại các xã vùng núi, vùng sâu, vùng xa như: Bình An, Bình Minh, Bình Mỹ, Bình Chương, Bình Thạnh, Bình Hiệp, Bình Trị, Bình Thanh, Bình Hải.

Với điều kiện thổ nhưỡng, khí hậu và vốn kinh nghiệm trồng dưa hấu lâu đời, trái dưa hấu Bình Sơn cho quả to, vỏ mỏng, nhiều nước, vị ngọt đều cả quả. Phần ruột bên trong chín đặc, đỏ rực, không bị rỗng xốp nên được người tiêu dùng rất ưa chuộng. Giống dưa được trồng chủ yếu tại huyện Bình Sơn chủ yếu là dưa Hắc Mỹ Nhân, phục vụ nhu cầu tiêu thụ nội địa và xuất khẩu.

Huyện Sơn Tịnh của tỉnh Quảng Ngãi có diện tích trồng dưa hấu lớn trên địa bàn tỉnh. Trong đó, dưa hấu được trồng chủ yếu tại các xã: Tịnh Hiệp, Tịnh Giang, Tịnh Hà, Tịnh Thọ, Tịnh Trà... Hiện dưa hấu loại 1 trên địa bàn huyện xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc; loại 2 và loại 3 tiêu thụ tại thị trường nội địa.

Để người dân sản xuất dưa hấu yên tâm sản xuất, tránh tình trạng “được mùa, mất giá”, việc tăng cường công tác xúc tiến thương mại, tạo mối liên kết giữa các công ty kinh doanh hàng nông sản và nông dân để hỗ trợ tiêu thụ sản lượng dưa hấu là cần thiết.

II. Tình hình xuất khẩu dưa hấu của Việt Nam trong tháng 6 và 6 tháng đầu năm 2023

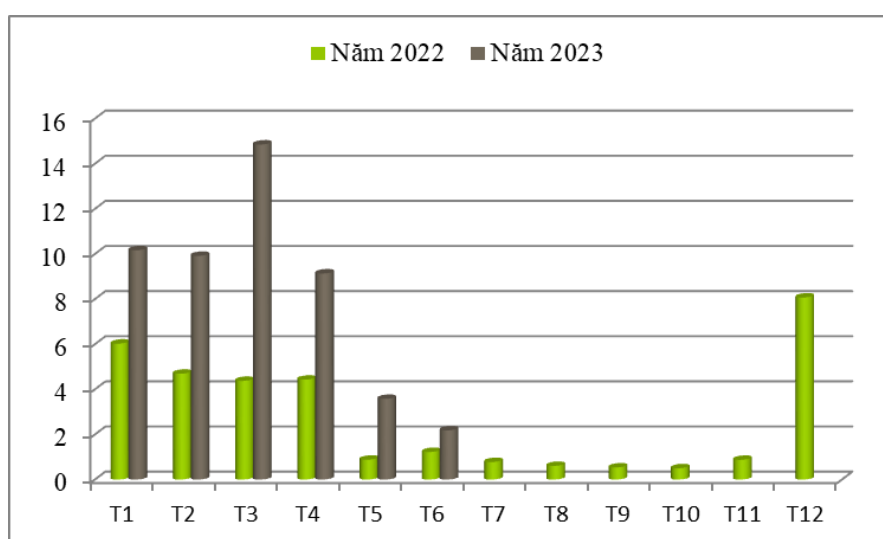
2.1 Kim ngạch xuất khẩu dưa hấu

Dưa hấu là một trong những trái cây có diện tích sản xuất khá lớn. Tuy nhiên, 80% sản lượng dưa hấu chủ yếu được tiêu dùng nội địa, 20% phục vụ nhu cầu xuất khẩu. Do đó, trị giá xuất khẩu dưa hấu chiếm tỷ trọng khá thấp trong cơ cấu các mặt hàng rau củ quả và sản phẩm chế biến của nước ta. Để nâng cao giá trị cho trái dưa hấu, ngành rau quả Việt Nam có xu hướng đẩy mạnh xuất khẩu loại trái cây này trong năm 2023 và những năm tiếp theo.

Theo thống kê sơ bộ từ số liệu của Tổng cục Hải quan, tháng 6/2023, kim ngạch xuất khẩu dưa hấu các loại (gồm dạng tươi, đông lạnh, nước ép) đạt 2,18 triệu USD, tăng 78,5% so với tháng 6/2022. Tính chung 6 tháng đầu năm 2023, kim ngạch xuất khẩu dưa hấu các loại (gồm dạng tươi, đông lạnh, nước ép) đạt 49,83 triệu USD, tăng 130,4% so với cùng kỳ năm 2022, tỷ trọng chiếm 1,86% tổng kim ngạch xuất khẩu rau quả của cả nước.

Biểu đồ 1: Kim ngạch xuất khẩu dưa hấu qua các tháng năm 2022 – 2023

(ĐVT: Triệu USD)

Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan

2.2 Thị trường xuất khẩu dưa hấu trong tháng 6 và 6 tháng đầu năm 2023

6 tháng đầu năm 2023, thị trường xuất khẩu dưa hấu của Việt Nam sang 49 quốc gia và vùng lãnh thổ. Trong đó:

Trung Quốc là thị trường xuất khẩu dưa hấu và nước dưa hấu lớn nhất của Việt Nam, kim ngạch xuất khẩu trong tháng 6/2023 đạt 470 nghìn USD, tăng 16.148,9% so với tháng 6/2022. Tính chung 6 tháng đầu năm 2023, kim ngạch xuất khẩu dưa hấu và nước dưa hấu sang thị trường Trung Quốc đạt 43,91 triệu USD, tăng 160,9% so với cùng kỳ năm ngoái. Trong đó, Việt Nam xuất khẩu chủ yếu dưa hấu tươi sang Trung Quốc (tỷ trọng chiếm tới 97,3%).

Tiếp theo là thị trường Hàn Quốc, kim ngạch xuất khẩu dưa hấu đông lạnh và nước dưa hấu sang Hàn Quốc trong tháng 6/2023 đạt 963 nghìn USD, tăng 21,5% so với tháng 6/2022. Tính chung 6 tháng đầu năm 2023, xuất khẩu dưa hấu đông lạnh và nước dưa hấu sang Hàn Quốc đạt xấp xỉ 2,72 triệu USD, tăng 7,6% so với cùng kỳ năm ngoái.

Trong nửa đầu năm 2023, kim ngạch xuất khẩu dưa hấu và nước dưa hấu sang nhiều thị trường tăng so với cùng kỳ năm ngoái, gồm: UAE tăng 64%, đạt 1,16 triệu USD; Mỹ tăng 35%, đạt 944 nghìn USD; Nhật Bản tăng 23,1%, đạt 178 nghìn USD, thị trường Đài Loan tăng 69,2%, đạt 107 nghìn USD; thị trường Hồng Kông tăng đột biến... Mặc dù vậy, trị giá xuất khẩu dưa hấu và nước dưa hấu của Việt Nam sang các thị trường trên vẫn ở mức thấp. Các thị trường trên vẫn được coi là thị trường tiềm năng đối với ngành sản xuất dưa hấu của nước ta, cần tiếp tục khai thác trong thời gian tới.

Bảng 1: Thị trường xuất khẩu dưa hấu trong tháng 6 và 6 tháng đầu năm 2023

Thị trường	Tháng 6/2023 (nghìn USD)	So với tháng 6/2022 (%)	6 tháng đầu năm 2023 (nghìn USD)	So với cùng kỳ năm ngoái (%)	Cơ cấu thị trường (%)	
					6 tháng năm 2023	6 tháng năm 2022
Tổng	2.182	78,5	49.830	130,4	100,00	100,00
Trung Quốc	470	16.148,9	43.912	160,9	88,12	77,83
Hàn Quốc	963	21,5	2.717	7,6	5,45	11,68
UAE	107	-43,7	1.163	64,0	2,33	3,28
Mỹ	328	235,3	944	35,0	1,89	3,23
Nhật Bản	74	482,3	178	23,1	0,36	0,67

Thị trường	Tháng 6/2023 (nghìn USD)	So với tháng 6/2022 (%)	6 tháng đầu năm 2023 (nghìn USD)	So với cùng kỳ năm ngoái (%)	Cơ cấu thị trường (%)	
					6 tháng năm 2023	6 tháng năm 2022
Australia	55	222,2	148	-51,1	0,30	1,40
Đài Loan	52	68,8	107	69,2	0,21	0,29
Guam	-		97		0,20	0,00
Hồng Kông	17	2.392,3	91	12.849,5	0,18	0,00
Pháp	31		75	-6,0	0,15	0,37
Anh	25		66	1.409,2	0,13	0,02
Canada	-	-100,0	57	-69,5	0,11	0,87
Thái Lan	-		48	367,6	0,10	0,05
Singapore	-		47	4.190,9	0,09	0,01
Iran	4		31	300,3	0,06	0,04
Kazakhstan	11	1.230,5	25	2.842,9	0,05	0,00
Qata	5		15		0,03	0,00
Estonia	9		9		0,02	0,00
Baren	1		8	-22,6	0,02	0,05
Israel	-	-100,0	7	61,9	0,01	0,02
Bi	-		7		0,01	0,00
New Zealand	7		7	1,9	0,01	0,03
Ai Len	4		6	39,8	0,01	0,02
Xê-nê-gan	-		6		0,01	0,00
Lítva	6		6		0,01	0,00
Á Rập Xê út	1		5		0,01	0,00
Hà Lan	-		4		0,01	0,00
Nga	-		4	470,0	0,01	0,00
Bắc Mariana Islands	-		3		0,01	0,00
Georgia	-		3		0,01	0,00
Guyan	3		3		0,01	0,00
Achentina	-		3		0,01	0,00
Kô-eot	-		3		0,01	0,00
Xô-mali	-		2		0,00	0,00
Thụy Điển	-		2		0,00	0,00
Italia	-		2		0,00	0,00
Đảo Cape Verde	-		2		0,00	0,00
Ấn Độ	2		2	4,5	0,00	0,01
Gabông	2		2		0,00	0,00
Libyan Arab Jamahiriya	2		2		0,00	0,00
Malaysia	-		2		0,00	0,00
Gana	2		2	-32,7	0,00	0,01
Puerto Rico	-		2		0,00	0,00
Tây Ban Nha	-		1		0,00	0,00
Thổ Nhĩ Kỳ	1		1		0,00	0,00
Đức	-		1		0,00	0,00
Síp	1		1		0,00	0,00
Kenya	-		1		0,00	0,00
Benin	-		1		0,00	0,00

Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan

III. Đánh giá triển vọng xuất khẩu trái dưa hấu của Việt Nam trong thời gian tới

3.1 Dung lượng thị trường nhập khẩu dưa hấu của Trung Quốc

Dưa hấu là một trong những trái cây ưa thích, được sử dụng làm món ăn tráng miệng phổ biến của người tiêu dùng Trung Quốc trong bữa ăn hàng ngày. Tuy nhiên, do sản xuất trong nước đáp ứng phần lớn nhu cầu tiêu thụ nội địa, nên Trung Quốc chỉ nhập khẩu một lượng thấp dưa hấu từ nước ngoài, cụ thể là một số thị trường khu vực Đông Nam Á.

Diện tích trồng dưa hấu tại Trung Quốc hiện nay đạt khoảng 2 triệu ha, chiếm tỷ trọng 10% tổng diện tích trồng cây ăn quả, rau màu của cả nước, sản lượng bình quân khoảng 73 - 75 triệu tấn/năm. Hiện nay có 22/31 tỉnh, thành phố của Trung Quốc có diện tích canh tác dưa hấu. Đáng chú ý, các điểm sản xuất nhỏ lẻ nông sản nói chung, dưa hấu nói riêng tại Trung Quốc đã và đang được thay thế bằng những vùng trồng lớn, có điều kiện tự nhiên phù hợp. Các chuyên gia Trung Quốc coi đây là xu hướng tất yếu của nền nông nghiệp hiện đại; vừa có thể áp dụng cơ giới hóa và công nghệ cao trong sản xuất, giúp tăng năng suất và sản lượng; vừa đảm bảo chất lượng và đáp ứng những yêu cầu ngày càng cao của người tiêu dùng Trung Quốc về an toàn thực phẩm, truy xuất nguồn gốc.

Diện tích trồng dần trải từ Bắc tới Nam, mùa vụ thu hoạch dưa hấu tại Trung Quốc cũng kéo dài từ cuối tháng 4 đến tháng 8, tháng 9 hàng năm (lịch không nhiều so với mùa vụ thu hoạch dưa hấu của Việt Nam). Hải Nam là địa phương vào vụ dưa sớm nhất, tiếp đó là Quảng Tây, Chiết Giang, Giang Tô, Sơn Đông...

Sản xuất trong nước lớn nên Trung Quốc có xu hướng giảm nhập khẩu dưa hấu từ nước ngoài. Theo số liệu thống kê từ Cơ quan Hải quan Trung Quốc, nước này nhập khẩu dưa hấu trong 6 tháng đầu năm 2023 đạt 38,35 nghìn tấn, trị giá gần 7 triệu USD, giảm 42,6% về lượng và giảm 18,7% về trị giá so với cùng kỳ năm ngoái.

Về cơ cấu nguồn cung

6 tháng đầu năm 2023, nguồn cung dưa hấu cho Trung Quốc gồm Việt Nam và Myanmar. Trong đó, nhập khẩu dưa hấu của Trung Quốc từ Việt Nam đạt 37,95 nghìn tấn, trị giá 6,95 triệu USD, tăng 299,1% về lượng và tăng 203,3% về trị giá so với cùng kỳ năm ngoái. Thị phần dưa hấu của Việt Nam trong tổng lượng nhập khẩu của Trung Quốc tăng từ 14,23% trong 6 tháng đầu năm 2022 lên 98,97% trong 6 tháng đầu năm 2023.

Ngược lại, Trung Quốc giảm mạnh nhập khẩu dưa hấu từ Myanmar, mức giảm 99,3% về lượng và giảm 99,4% về trị giá so với cùng kỳ năm ngoái, đạt 397 tấn, trị giá 40 nghìn USD trong nửa đầu năm 2023. Thị phần dưa hấu của Myanmar trong tổng lượng nhập khẩu của Trung Quốc giảm từ 85,77% trong 6 tháng đầu năm 2022 xuống còn 1,03% trong 6 tháng đầu năm 2023.

Như vậy có thể thấy, thị trường Trung Quốc ngày càng ưa chuộng dưa hấu có nguồn gốc từ Việt Nam. Đây là cơ hội tốt đối với ngành sản xuất dưa hấu nước ta.

Bảng 2: Nguồn cung dưa hấu cho Trung Quốc trong 6 tháng đầu năm 2023 và thị phần của Việt Nam

Thị trường	6 tháng năm 2023		So với cùng kỳ năm ngoái (%)		Thị phần tính theo lượng (%)	
	Lượng (tấn)	Trị giá (nghìn USD)	Lượng	Trị giá	6 tháng năm 2023	6 tháng năm 2022
Tổng	38.350	6.988	-42,6	-18,7	100,00	100,00
Việt Nam	37.953	6.948	299,1	203,3	98,97	14,23
Myanmar	397	40	-99,3	-99,4	1,03	85,77

Nguồn: Cơ quan Hải quan Trung Quốc

(*) Ghi chú: Dưa hấu có mã HS 08071100

3.2 Dự báo xuất khẩu dưa hấu trong thời gian tới

Với tốc độ xuất khẩu tăng mạnh trong tháng 6 và 6 tháng đầu năm 2023, triển vọng xuất khẩu dưa hấu của Việt Nam sẽ rất khả quan trong thời gian tới. Do vụ thu hoạch dưa hấu tại Trung Quốc cũng kéo dài từ cuối tháng 4 đến khoảng tháng 9 hàng năm, lệch không nhiều so với mùa vụ thu hoạch dưa hấu

của Việt Nam, vì vậy, thị trường Trung Quốc có xu hướng tăng cường nhập khẩu dưa hấu trong giai đoạn từ tháng 11 năm trước đến tháng 4 năm sau. Điều này sẽ tác động tích cực lên ngành sản xuất dưa hấu nước ta, đặc biệt là các địa phương trồng dưa hấu thuộc vùng núi, vùng sâu, vùng xa như: Bình An, Bình Minh, Bình Mỹ, Bình Chương, Bình Thạnh, Bình Hiệp, Bình Trị, Bình Thanh, Bình Hải thuộc huyện Bình Sơn; các xã Tịnh Hiệp, Tịnh Giang, Tịnh Hà, Tịnh Thọ, Tịnh Trà ... thuộc huyện Tịnh Sơn tỉnh Quảng Ngãi.

Để giảm thiểu rủi ro và bảo đảm xuất khẩu bền vững sang thị trường Trung Quốc, các thương nhân sản xuất, xuất khẩu nông sản, trái cây nói chung, dưa hấu nói riêng cần chủ động phối hợp với các nhà nhập khẩu Trung Quốc nghiên cứu và tuân thủ các quy định về tiêu chuẩn chất lượng, kiểm nghiệm, kiểm dịch, bao bì đóng gói, truy xuất nguồn gốc của thị trường Trung Quốc. Trong trường hợp vườn trồng trái cây và doanh nghiệp đóng gói chưa nằm trong Danh sách đã được Tổng cục Hải quan Trung Quốc đăng tải, doanh nghiệp cần chủ động liên hệ với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để được hướng dẫn cụ thể.

3.3 Một số quy định của Trung Quốc đối với trái dưa hấu nhập khẩu từ Việt Nam

Dưa hấu là 1 trong 7 loại trái cây (gồm: xoài, thanh long, nhãn, vải, dưa hấu, chôm chôm, mít) được phía Trung Quốc yêu cầu sẽ phải ký kết lại nghị định thư để có các hình thức quản lý tương tự như măng cụt, sầu riêng, phải có khai báo mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói.

Về tiêu chuẩn chất lượng, theo thông lệ quốc tế và tương tự như các thị trường nhập khẩu khác, Trung Quốc cũng có những quy định chi tiết về tiêu chuẩn chất lượng, kiểm nghiệm kiểm dịch đối với hàng hóa nhập khẩu nói chung, nông sản và trái cây nói riêng (trong đó có dưa hấu); các lô hàng nông sản, trái cây khi nhập khẩu vào Trung Quốc cũng cần có chứng thư kiểm nghiệm, kiểm dịch do cơ quan quản lý nước xuất khẩu cấp theo mẫu và theo thỏa thuận với phía Trung Quốc.

3.3.1 Yêu cầu kiểm nghiệm, kiểm dịch đối với dưa hấu nhập khẩu vào Trung Quốc

Dưa hấu là một trong số ít mặt hàng trái cây thuộc nhóm các mặt hàng trao đổi/ giao thương truyền thống của cư dân biên giới giữa hai nước nên được phía Trung Quốc cho phép nhập khẩu mà không cần ký Nghị định thư về kiểm dịch thực vật nhập khẩu. Tuy nhiên, dưa hấu nhập khẩu vào Trung Quốc phải đáp ứng các yêu cầu kiểm nghiệm, kiểm dịch như sau:

- Không đóng lẫn hoặc chứa các loại trái cây khác không được ghi trong Chứng thư/ giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật;
- Trên bao bì đóng gói phải ghi đầy đủ tên trái cây, xuất xứ, nhà xưởng đóng gói hoặc mã số doanh nghiệp bằng tiếng Trung hoặc tiếng Anh;
- Không có dư lượng thực vật như sâu bệnh kiểm dịch, đất, nhánh cành, lá mà Trung Quốc cấm nhập cảnh;
- Lượng các chất độc hại được phát hiện không được vượt quá các tiêu chuẩn an toàn và sức khỏe có liên quan của Trung Quốc;

Bảng 3: Quy định dư lượng thuốc bảo vệ thực vật (MRL) trên trái dưa hấu

STT	Tên hoạt chất	Mức MRL quy định (mg/kg)	STT	Tên hoạt chất	Mức MRL quy định (mg/kg)
1	Difenoconazole	0,2	11	Spirotetramat	0,3
2	Imidacloprid	0,2	12	Cyhalothrin	0,7
3	Pyraclostrobin	0,05	13	Prochloraz	2
4	Propined	2	14	Cyprodinil	2
5	Profenofos	0,2	15	Azoxystrobi	1
6	Amobam	2	16	Cypromazine	0,5
7	Paclobutrazol	0,05	17	Clothianidin	0,04
8	Ziram	2	18	Thiabendazole	5
9	Fludioxonil	2	19	Buprofezin	0,1
10	Dimethoate	1	Các hoạt chất khác		

- Việt Nam đã có thoả thuận, Hiệp định với Trung Quốc và phải tuân thủ các yêu cầu liên quan của thoả thuận, nghị định thư.

Theo Biện pháp quản lý giám sát kiểm nghiệm kiểm dịch trái cây nhập khẩu có hiệu lực từ ngày 05 tháng 7 năm 2005, Trung Quốc nghiêm cấm mang/ xách trái cây theo người nhập cảnh hoặc gửi trái cây qua đường bưu điện trừ trường hợp có quy định khác trong văn bản quy phạm luật pháp Trung Quốc.

Trong thời gian tới, Trung Quốc sẽ siết chặt các tiêu chuẩn vệ sinh an toàn thực phẩm, đồng thời với các yêu cầu về môi trường.

Theo công văn số 949/BVTV-KD của Cục Bảo vệ thực vật gửi các Chi cục Kiểm dịch thực vật vùng, các yêu cầu về kiểm dịch, kiểm nghiệm trái cây nhập khẩu mà Cục Kiểm dịch, kiểm nghiệm Hà Khẩu mới đưa ra gồm:

- Trái cây nhập khẩu phải chịu toàn bộ sự giám sát về kiểm dịch kiểm nghiệm; chủ hàng khi báo kiểm phải cung cấp thông tin tình hình trồng trọt, nơi sản xuất của nước xuất khẩu và phương thức vận chuyển hàng hoá nhập khẩu, tình hình tiêu thụ, sử dụng. Cơ quan kiểm dịch kiểm nghiệm sẽ tiến hành giám sát trước và tiếp tục quản lý sau.

- Giám sát trước: Cơ quan kiểm nghiệm kiểm dịch có thể áp dụng các phương pháp khảo sát vùng trồng về tình hình trồng trọt, sản xuất trái cây của nước xuất khẩu; dự kiểm nơi sản xuất, kiểm nghiệm kiểm dịch trước khi bao gói, vận chuyển hoặc kiểm tra ngoài nước... đảm bảo trái cây nhập khẩu phù hợp với yêu cầu kiểm nghiệm kiểm dịch.

- Trái cây nhập khẩu phải có bao gói, trên đó phải ghi rõ tên sản phẩm, địa chỉ, số lượng, trọng lượng, số hồ sơ vườn trồng (kí hiệu), số đăng ký vệ sinh xưởng, cơ sở bao gói, tiêu chí kiểm dịch chính thức, đồng thời đối chiếu có phù hợp yêu cầu kiểm dịch hay không.

- Trái cây nhập khẩu không được dùng thực vật như lá, trái cây, rơm rạ ... làm vật liệu chèn lót. Cành cuống, quả không được quá 15 cm.

- Trái cây nhập khẩu phải có Giấy Chứng nhận kiểm dịch chính thức của nước (khu vực) xuất khẩu hoặc giấy tờ chứng minh có liên quan.

- Để nâng cao tốc độ thông quan, bảo đảm chất lượng, trái cây nhập khẩu phải đạt tiêu chuẩn kiểm nghiệm kiểm dịch.

- Trái cây nhập khẩu qua kiểm dịch kiểm nghiệm khi phát hiện thấy sinh vật hại, hoặc chất độc hại thuộc quy định chính thức của Trung Quốc sẽ tùy tình

hình hàng hoá tiến hành cách thức xử lý như: trả lại, tiêu huỷ, xử lý trừ dịch hại... Căn cứ quy định, chủ hàng phải chịu chi phí xử lý.

Cơ quan kiểm nghiệm kiểm dịch của Trung Quốc:

Theo Luật kiểm nghiệm kiểm dịch động thực vật xuất nhập khẩu, Tổng Cục kiểm nghiệm kiểm dịch và giám sát chất lượng quốc gia Trung Quốc (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine of the People's Republic of China - AQSIQ), là cơ quan quản lý chung về công tác kiểm tra kiểm dịch trái cây nhập khẩu của Trung Quốc, ban hành các Lệnh/ biện pháp quản lý kiểm dịch các mặt hàng trái cây nhập khẩu. Các Chi cục kiểm dịch kiểm nghiệm và giám sát chất lượng quốc gia của các địa phương/ các Cơ quan/Chi nhánh/Văn phòng đại diện của các Chi cục này tại các cửa khẩu chỉ định nhập khẩu phụ trách công tác giám sát và kiểm dịch trái cây nhập khẩu tại nơi địa phương được giao quản lý (sau đây gọi tắt là Cơ quan kiểm nghiệm kiểm dịch).

Điều kiện đề nghị kiểm dịch cấp phép nhập khẩu:

Trong trường hợp có những điều kiện phù hợp dưới đây, đơn vị nhập khẩu đưa hâu có thể đề nghị Cơ quan kiểm nghiệm kiểm dịch tiến hành các thủ tục kiểm tra kiểm dịch cho phép nhập khẩu trái cây, cụ thể:

- Nước xuất khẩu hoặc khu vực xuất khẩu không có bệnh dịch nghiêm trọng.
- Phù hợp với các quy định có liên quan được quy định tại pháp luật về kiểm định động thực vật của Trung Quốc.
- Phù hợp với các thoả thuận kiểm dịch có liên quan được ký kết song phương giữa Trung Quốc và nước (khu vực) xuất khẩu (bao gồm cả Nghị định thư, Hiệp định kiểm dịch, Bản ghi nhớ...).

Các bước kiểm dịch trái cây trái cây nhập khẩu vào Trung Quốc:

Chủ hàng hoặc người được uỷ quyền trước khi hoặc khi nhập khẩu trái cây phải tiến hành khai báo kiểm dịch với Chi cục Kiểm dịch kiểm nghiệm nơi

cửa khẩu nhập khẩu, đồng thời điền vào Đơn xin phép kiểm dịch động thực vật nhập khẩu quốc gia nước cộng hoà nhân dân Trung Hoa và nộp cho Cục/Chi cục kiểm nghiệm kiểm dịch và giám sát chất lượng quốc gia tại cửa khẩu nhập khẩu. Ngoài đơn trên, Chủ hàng hoặc người được uỷ quyền phải nộp kèm các giấy tờ khác như hoá đơn, hợp đồng thương mại, giấy chứng nhận xuất xứ, Chứng thư/giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật do cơ quan có thẩm quyền về kiểm dịch động thực vật của nước (khu vực) xuất khẩu cấp.

Cục/Chi cục kiểm dịch kiểm nghiệm và giám sát chất lượng quốc gia tại cửa khẩu kiểm tra, đánh giá, xem xét nếu đạt yêu cầu kiểm dịch sẽ cấp "Giấy phép nhập khẩu động thực vật" của Tổng Cục kiểm nghiệm kiểm dịch và giám sát chất lượng quốc gia nước cộng hoà nhân dân Trung Hoa. Trong quá trình kiểm dịch nếu phát hiện các loại thực vật mang tính nguy hiểm hoặc sâu bệnh vượt quá quy định cho phép sẽ phải diệt trừ, loại bỏ sâu bệnh trên. Xử lý đạt tiêu chuẩn mới cho phép nhập khẩu, kiểm dịch không đạt tiêu chuẩn hoặc không có biện pháp xử lý sâu bệnh phát hiện sẽ trả lại hàng hoặc tiêu huỷ. Trường hợp không phù hợp với yêu cầu sẽ không được cấp giấy phép và được thông báo rõ nguyên nhân.

Sau khi đã hoàn tất thủ tục xin kiểm dịch nhập khẩu và được cấp phép, nếu chủ hàng hoặc người được uỷ quyền thuộc một trong những trường hợp sau thì phải tiến hành lại các thủ tục xin kiểm dịch:

- Tăng số lượng hoặc thay đổi loại trái cây nhập khẩu.
- Thay đổi nước hoặc khu vực xuất khẩu
- Thay đổi cửa khẩu nhập khẩu
- Vượt quá thời hạn có giá trị sử dụng của giấy phép kiểm dịch.

Yêu cầu về Chứng thư/ giấy chứng nhận kiểm dịch:

Chứng thư/ giấy chứng nhận kiểm dịch phải do cơ quan chủ quản kiểm dịch của Việt Nam cấp và được bên bán/ xuất khẩu làm các thủ tục kiểm dịch

trước khi ký hợp đồng/thỏa thuận thương mại với bên mua/ bên nhập khẩu. Nội dung của Chứng thư/ giấy chứng nhận kiểm dịch phải ghi rõ:

- Nội dung và cách thức trình bày của Chứng thư/ giấy chứng nhận kiểm dịch phải phù hợp với yêu cầu tại số 12 “Hướng dẫn cấp giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật” của ISPM tiêu chuẩn của Quốc tế nhằm kiểm dịch về thực.

- Dưa hấu được vận chuyển bằng container, số container phải được ghi trên Chứng thư/ giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật.

- Phù hợp với các nội dung yêu cầu được ghi tại Nghị định thư/ Hiệp định song phương/ Thỏa thuận về kiểm dịch song phương mà Việt Nam ký với Trung Quốc.

Đối với dưa hấu dùng cho triển lãm, phải được Chi cục Kiểm dịch kiểm nghiệm tại địa phương nơi tổ chức triển lãm ghi ý kiến loại trái cây được bán hoặc sử dụng trên các chuyên tàu, xe, cửa hàng miễn thuế đặt tại các cửa khẩu và tại các khách sạn ở khu vực cửa khẩu nhập khẩu ghi rõ ý kiến mới được phép tiêu thụ.

Đối với các dưa hấu không có giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật do cơ quan có thẩm quyền kiểm dịch thực vật Việt Nam cấp hoặc chưa tiến hành kiểm tra theo luật định, chi cục kiểm nghiệm kiểm dịch tại cửa khẩu nhập khẩu căn cứ tình hình thực tế tiến hành xử lý theo phương thức trả lại hàng hoặc tiêu hủy.

Một số cửa khẩu chỉ định nhập khẩu dưa hấu từ Việt Nam:

Theo quy định của Trung Quốc tại Biện pháp quản lý giám sát kiểm nghiệm kiểm dịch trái cây nhập khẩu có hiệu lực từ ngày 05 tháng 7 năm 2005, do cửa khẩu nhập khẩu cần có đủ không gian lưu trữ độc lập, có đủ phương tiện và thiết bị bảo quản, đáp ứng các yêu cầu về kiểm dịch và phòng chống dịch bệnh và có đủ năng lực xử lý phòng hại, vì vậy Trung Quốc tiến hành chỉ định cửa khẩu kiểm dịch nhập khẩu với mặt hàng trái cây. Tổng Cục kiểm nghiệm kiểm dịch và giám sát chất lượng quốc gia Trung Quốc sẽ tiến hành kiểm tra cơ sở kiểm nghiệm kiểm dịch của từng cửa khẩu, bãi kiểm nghiệm để cấp phép phê

chuẩn cửa khẩu chỉ định kiểm nghiệm nhập khẩu trái cây. Các cửa khẩu của Trung Quốc chỉ định nhập khẩu dưa hấu từ Việt Nam là:

- Tại Quảng Tây: Quảng Tây hiện có 06 cửa khẩu được AQSIQ cho phép nhập khẩu trái cây gồm: Cửa khẩu Bằng Tường; cửa khẩu sân bay quốc tế Lương Giang Quế Lâm; Cửa khẩu Phòng Thành Cảng; Khu Cảng bảo thuế Khâm Châu; cửa khẩu Đông Hưng và cửa khẩu Long Bang, trong đó Khu thí điểm kiểm nghiệm thương mại biên giới Trung Quốc – ASEAN (Khả Phụng) tại Bằng Tường là cửa khẩu nhập trái cây lớn của Việt Nam với năng lực có thể giải phóng 400 lượt xe container/ngày.

- Tại Vân Nam: Vân Nam hiện được AQSIQ cho phép nhập khẩu trái cây tại 06 cửa khẩu chỉ định gồm: sân bay quốc tế Trường Thủy, cửa khẩu quốc tế Thụy Lệ (Ruili), cửa khẩu quốc tế Đại Lạc (Daluo), cửa khẩu quốc tế Hà Khẩu (Hekou), cửa khẩu quốc tế Mohan và cửa khẩu Quan Lũy (Guanlei); trong đó cửa khẩu lưu thông giao thương với Việt Nam là Hà Khẩu – Lào Cai.

3.3.2 Đóng gói và dán nhãn

- Dưa hấu xuất khẩu được đóng vào thùng carton, trọng lượng thông thường 10-15kg/thùng, dán băng keo bên ngoài thùng rồi đóng gói.

- Thùng hàng đựng dưa hấu xuất khẩu cần có nhãn mác rõ ràng.

Dưa hấu Việt Nam xuất sang Trung Quốc có thể sử dụng cách dán tem có mã truy xuất nguồn gốc lên trái dưa hoặc đóng dưa bằng bao bì thùng giấy có thông tin truy xuất nguồn gốc.

Từ 1/5/2019, Hải quan Trung Quốc sẽ thực hiện thêm một số quy định mới đối với một số loại trái cây nhập khẩu từ Việt Nam. Cụ thể, đối với dưa hấu: không cho phép dưa hấu lột rom thông quan; yêu cầu dùng xốp lưới hoặc chất liệu không có sinh vật gây hại để bọc trái.

3.3.3 Quy định về hải quan

Thuế xuất khẩu quả dưa hấu sang Trung Quốc là 0%.

Lệ phí gồm: phí kiểm dịch (do chi cục kiểm dịch cửa khẩu thu); phí đối với phương tiện vận tải (do hải quan thu thay cho địa phương); phí biên phòng (do biên phòng cửa khẩu thu); phí bến bãi (do công ty dịch vụ bến bãi thu). Tất cả các loại phí, lệ phí phải nộp ngay, theo từng chuyên hàng xuất khẩu. Tất cả các loại chứng từ phí, lệ phí, được kèm với bộ chứng từ để được thông quan.

Hồ sơ hải quan bao gồm:

- Tờ khai hải quan xuất khẩu lô hàng (tờ khai điện tử);
- Hợp đồng kinh tế giữa bên bán và bên mua;
- Hóa đơn thương mại (hóa đơn GTGT) của doanh nghiệp hoặc của thương nhân Việt Nam;
- Các loại giấy tờ khác có liên quan như Bảng kê chi tiết lô hàng (kiện hàng), giấy chứng nhận kiểm dịch, tờ khai đối với phương tiện vận tải xác nhận của hải quan; tờ khai biên phòng về phương tiện vận tải...

Đối với tờ khai hải quan điện tử, doanh nghiệp và thương nhân Việt Nam có hàng xuất khẩu phải tự kê khai theo mẫu hướng dẫn của cơ quan hải quan. Chủ hàng là người Việt Nam phải có hộ chiếu phổ thông để qua lại cửa khẩu chính ngạch.